

[Blog: Bizzen - IT & Business](#)

Forskning: Lettere at tjekke antal rotter end skolebørn?

Af Dorte Toft Onsdag den 16. februar 2011 kl. 17:57

Sagen kort:

- Om hjerner, rotter og skolebørn
- Om svage universitetsledelser og UVVU
- Om dumme danske piger
- Om nøgenfotografering fra 3 vinkler
- Om historien, der er for god til at researche.

Københavns Universitet er landet i stormvejr efter sagen om forskeren Milena Penkowa og hendes "1000 rotter", men universitetet kan måske finde hjælp på Aarhus Universitet. Her findes der nemlig en del erfaringer med pinlige sager.

Senest har Aarhus Universitet haft en [karismatisk](#) autisdeforsker, der tømte kassen for 10 millioner kroner. En sag, der vakte endnu mere genlyd, var den berygtede [Dandy-sag](#), hvor sponsoreret forskning, ubekvem for tyggegummigiganten, blev forsøgt undertrykt af rektoren.

Køn og intelligens

En tredje sag ligger tidsmæssigt imellem, men er evig aktuel. Her er der lige som i Penkowa-sagen problemer med beviserne for et antal forsøgsobjekter. Det gælder imidlertid ikke rotter, men skolebørn.

Børneforskningen handler om forholdet mellem køn og intelligens, og det er den kendte psykologiprofessor Helmuth Nyborgs forskning, jeg hentyder til.

Heksejagt

Helmuth Nyborg fremstår i medier og i egne udtalelser som udsat for [heksejagt](#). Den skyldes angiveligt, at hans forskning er "politisk ukorrekt", og ukorrektheden skulle bestå i, at han har påvist, at mænd er mere intelligente end kvinder.

Heksejagten har ikke kun vakt opmærksomhed herhjemme, men den har også givet [genlyd](#) internationalt. Ikke mindst, fordi professoren selv fyrede kreativt op på nettet og andre steder for at opnå [sympatitilkendegivelser](#).

Som i Penkowa-sagen er der imidlertid forskere, der har ytret tvivl om resultaternes holdbarhed. Men der er ingen journalist, der som Weekendavisens "[Poul Pilgaard Johnsen](#)" i Penkowa-sagen gik i dybden. Politiken forsøgte en stund, men opgav så.

Stadig aktuel

Helmuth Nyborg-sagen er dog på ingen vis forældet. Han er stadig en skattet gæst i diverse medier med sine forskningsresultater. For eksempel kunne man så sent som i sidste måned i Danskernes Akademi på [DR2](#) og i P1 igen høre, at de danske piger, der indgik i hans forsøg, var dummere end de danske drenge. Og han fortæller igen, igen, hvor farligt det er at fortælle fakta.

Helmuth Nyborg trækkes også fortsat af stalden, som det ypperligste eksempel på en forfulgt dansk forsker, senest af [Information](#). Og professoren puster desuden selv ild i gløderne, især hos [Jyllands-Posten](#).

Trække fra og lægge til

I alle sammenhænge får man at vide, at professoren i en periode blev suspenderet fra universitetet, fordi hans forskningsresultat var politisk ukorrekt. Men universitetet, der i flere år lagde låg på sagen og fandt sig i rollen som prügelnabe, har under ny ledelse omsider taget til [genmæle](#).

Suspensionen af Helmuth blev *ikke* udløst af hans resultater, men af en sønderlemmende kritik fra en ekspertgruppe, som har gennemgået hans data, metoder og konklusioner.

Genmælet fra Aarhus Universitet er dog forgæves. Historien er for god til at slå ihjel. En professor forfølges, fordi han siger sandheden, nemlig at mænd er klogere end kvinder.

Der findes ingen "Poul Pilgaard Johnsen". Men et lille kig ind i den danske IQ-forskning kan måske alligevel være interessant.

200 børn, 52 eller 62?

Helmuth Nyborg har oplyst, at hans undersøgelser fandt sted i perioden 1976-1990.

Første gang man kunne læse om resultatet var i [Politiken](#) i 2002. Her kunne man læse, at resultatet var baseret på 100 drenge og 100 piger i Skanderborg, og disse var fulgt gennem en årrække.

Senere var resultatet kun baseret på 26 drenge og 26 piger over 16 år, altså i alt 52 børn. Og til sidst, da publiceringen omsider fandt sted, var tallet 31 drenge og 31 piger, altså 62. 10 ekstra dukker op.

De 52 var en trykfejl, forklarer Helmuth Nyborg senere, og ligeledes tallet 26. Trykfejlene gik ellers konsekvent igennem hele materialet.

25 procent færre børn

Men o.k. Lad os sige, at 62 børn holdt ved igennem alle år, men hvad var bruttotallet for de involverede?

Nyborg har oplyst, at bruttotallet for 8-18 årige lå på 420. I det endelige materiale, der blev publiceret, var tallet så nede på 376. Ekspertudvalget kunne imidlertid kun identificere 281 børn i datamaterialet. Forskellen er på hele 25 procent.

Det viste sig, at professor Helmuth Nyborg, der selv havde godkendt ekspertudvalgets sammensætning, bl.a. havde registreret gennemsnitstal visse steder, men uden at oplyse det.

3 professorer

Ekspertudvalget, der var nedsat af Aarhus Universitet, bestod af tre professorer (2 statistikere, 1 psykolog). Blandt deres konklusioner var følgende:

- The committee finds it criticizable that Nyborg as the sole author does not know the true content of the data.

Nyborg burde altså som eneforfatter af det publicerede kende sine data til punkt og prikke. Hans assistent/assistenter var måske ansvarlig for rodet, men aben sidder på Nyborgs skulder.

Nøgenfotografering fra tre vinkler

Hvilke børn, der deltog? Statistisk repræsentativt, oplyste Nyborg.

Børnenes forældre skulle blot give deres tilsagn til, at børnene skulle fotograferes nøgne fra tre vinkler, og det var hele vejen igennem udviklingen fra barn til pubertet til ung.

Desuden ville der løbende blive målt afstand mellem brystvorter og størrelsen af de mandlige kønsorganer.

Intet af denne del af studiets design fremgik af Politiken-artiklen ej heller af det publicerede.

Stort frafald

Frafaldet undervejs i forskningsprojektet blev stort, men ifølge Helmuth Nyborg skriftlige redegørelser ikke større end normalt.

Ekspertgruppen mener, at frafaldet burde have været nærmere belyst og giver desuden udtryk for, at manglen på en fuld beskrivelse af studie-designet er kritisabelt.

Ekspertudvalget påpeger endvidere regnefejl og valg undervejs, der ikke synes objektivt begrundede.

Afgørende metode dumper

Den alvorligste kritik gælder imidlertid metoden. Den duer ikke til at udlede kønsbetingede forskelle i intelligens, mener eksperterne.

“The committee finds that a sex-difference in the g-factor cannot be identified by using the hierachialcal factor model.”

Så hvorfor er det lige, at DR, Information, Jyllands-Posten med flere tager intelligensforskellen for gode varer (G-faktor er beregnet IQ-målestok).

Nyborg uenig

Det fagkyndige udvalgs kritiske bemærkninger blev [bestridt](#) af Helmuth Nyborg, men uden udvalget fandt anledning til at ændre [rapporten](#).

Hvis du ikke er matematisk kyndigt, så kig blot på linjerne, der skrives med kursiv og indledes med “*The committee ...*” Rapporten er sin helhed vanskelig at tyde for menigmand, skrevet som den er til akademisk brug, på engelsk og fyldt med formler.

Desværre har professorerne ikke ønsket at bidrage med tolkninger for menigmand, trods adskillige henvendelser. Tilbagemeldingen til denne blog fra én af professorerne, Niels Keiding, Institut for Folkesundhedsvidenskab, lyder således:

“Vi var i udvalget enige om at lade vores skriftlige rapport tale for sig selv og har aldrig suppleret med skriftlige eller mundtlige udtalelser. Det standpunkt går jeg ud fra, at vi stadig fastholder.

Venlig hilsen

Niels Keiding”

Ej uredelig

Det er vigtigt at notere sig, at udvalget *ikke* fælder dommen, at Helmuth Nyborg gør sig skyld i uredelig forskning i lovens forstand. Udvalget fandt intet, der tyder på, at Nyborg bevidst har forsøgt at føre den akademiske verden bag lyset via forfalskede data, plagiat eller lignende.

Men der er for meget, der ikke er styr på, og for meget, der er i strid med god akademisk skik, herunder professoren uvilje til at udlevere dokumentation.

Udvalgets rapport vakte imidlertid knap opmærksomhed i de danske medier. Men universitetet kom selv med en strammet udmelding om “grov uagtsomhed”, og så blev der ballade. Igen blev Nyborgs forfulgt!

UVVU i aktion

Helmuth Nyborg indbragte udmeldingen for UVVU (Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed) for at blive rensset for universitets påstand. Og UVVU frikendte ham for “grov uagtsomhed”. Forskningsresultatets holdbarhed eller ej, tog UVVU ikke stilling til.

I medierne blev frikendelsen i 2007 alligevel udlagt som en blåstempling også af resultaterne, og der gik endnu en gang rundgang i hylet. Mænd ER klogere end kvinder. Helmuth Nyborg har nu rettens ord for at være en forfulgt uskyldighed. At ekspertudvalget havde dumpet forskningsresultatet hæftede ingen sig ved.

Informations “poster boy”

For blot et år siden bragte avisen Information Helmuth Nyborg på forsiden af Information som inkarnationen af en forfulgt forsker. Det store foto blev ledsaget af følgende citat fra Nyborg:

“Man torterer ikke forskerne, men man ‘brænder’ deres arbejder. På den måde minder det om inkquisitionen”.

Billedteksten lød således: *“Helmuth Nyborg, professor i psykologi. Fyret fra Århus Universitet, efter at hans forskning påviste, at mænd er mere intelligente end kvinder”.*

Sludder

Nej. Helmuth Nyborg blev suspenderet fra sin stilling, *efter* den kritiske rapport fra ekspertudvalget. Også hans falske påstande over for det internationale forskningssamfund om, at universitetet knægtede hans akademiske ytringsfrihed, spillede ind.

Professoren blev aldrig fyret. En disciplinærsag kom på tale, men da Helmuth Nyborg ville fylde 70 inden en disciplinærsag kunne afgøres, foretrak Universitet at ophæve suspensionen. Fulgt af et farvel og tak, da Nyborg fyldte de 70.

Køn og IQ

Den statelige hvidhårede forsker med den overbevisende retorik har dog stadig travlt, og Nyborg er vist den danske IQ-forsker, der oftest interviewes.

Størstedelen af forskningen inden for intelligens viser imidlertid, at der er meget lille eller ingen forskel på mænds og kvinders gennemsnitlige intelligens. Men der er flere meget dårligt begavede blandt mænd og flere meget højtbegavede mænd.

Der findes så en mindre gruppe forskere, heriblandt Helmuth Nyborg, der har fundet frem til, at mænd gennemsnitligt er 3-5 IQ-point mere intelligente end kvinder.

Et større metastudie fra 2005, hvor to britiske forskere, Paul Iving og Richard Lynn, gennemgik 57 forskningsresultater, giver næsten 5 IQ-point i mænds favør, og Nyborg henviser jævnligt dertil.

Almindelig vås

Ivings og Lynns resultat blev imidlertid straks udsat for hård kritik i den anerkendte videnskabelige publikation Nature.

‘Their study - which claims to show major sex differences in IQ - is simple, utter hogwash.’

Det rene vås! Sådan lød det fra forskeren Steve Blinkhorn, der er ekspert inden for IQ-testning. The Guardian har skrevet om både [metaresultatet](#) og om kritikken i [Nature](#).

Endnu en gang forfulgte forskere? Har du lyst til at kigge nærmere på køn, intelligens og heksejagt, kan researchen starte hos [Wikipedia](#), og der er faktisk også munter læsning undervejs.

Deja vue

Min egen interesse? Jeg blev solgt på Helmuth Nyborg-sagen, da jeg på et tidspunkt faldt over webstedet [eugenik.dk](#). Faktisk fik jeg et deja vue til den gang, da nogen fortalte mig, at mine blogindlæg om Stein Bagger og kommentarerne dertil, havde været den bedste julekalender for voksne nogensinde.

[Kronologien i Nyborg-sagen](#) er som en julekalender i sig selv. Hele tiden nye overraskelser. Manden bag eugenik.dk, lektor, lic. scient. Morten Kjeldgaard, lægger i sin helt egen subjektive tone ikke fingrene imellem.

Derfor er det heller ikke så underligt, at Helmuth Nyborg flere gange har klaget officielt over Kjeldgaard, der imidlertid følger op med dokumentation på eugenik.dk opnået via [aktindsigt](#).

Nyborgs støtter

Nyborg har også stærke fortalere for sin sag i en udenlandsk kreds og herhjemme. For

eksempel har professor ved Niels Bohr Institutet, Benny Laustrup, i en kronik i Jyllands-Posten hævdet, at Nyborg næppe var blevet anklaget for fusk, hvis hans resultater havde vist, at kvinder var mere intelligente end mænd.

Benny Laustrup fastholder sin påstand, da jeg kontakter ham.

Kvinder 27 procent klogere end mænd?

Giv det lige en tanke. Da Helmuth Nyborg i 2002 i Politiken blev citeret for, at mænd er 27 procent klogere end kvinder, hvad var der mon sket, hvis det var omvendt? Hvis forskningen viste, at kvinder er 27 procent klogere end mænd?

Ville der være gået 11 dages medicirkus med de 27 procent, inklusive på direkte tv, inden professoren officielt i en [pressemeldelse](#) fortalte på såre indviklet vis, at Politikens journalist bare ikke havde forstand på statistik? (Nyborg havde haft artiklen til gennemsyn, oplyser journalisten Mona Samir til mig).

Ville Nyborg i årevis have kunnet undslå sig fra at udlevere sine data, hvis de - med hans endelige tal - havde påvist, at kvinder var 5 procent klogere end mænd?

No chance! Selv om der faktisk er enkelte forskningsresultater i den retning.

Kan akademikere ikke læse?

Men igen. Historien er bare for god. Selv i den akademiske verden, hvor man måtte formode, at de kloge hoveder både er villige til og evner at sætte sig ind i ekspertudvalgets vurdering. Men nej.

Takket være en tidligere dekan på Aarhus Universitet, der senere blev rektor og som forsøgte at dysse problemerne i frygt for en ny opsigtsvækkende sag, er Helmuth Nyborgs forskning i køn og IQ blåstemplet i den danske offentlighed. Af danske medier. Gang på gang og stadig. Og det skal unge danske piger og drenge bare tage ad notam.

Hermed er er cirklen til Penkowa-sagen, til rektor Ralf Henningsens do's and don'ts, på Københavns Universitet fuldendt. Universitetet levede ikke op til sit ansvar.

Kronik fra manden, som Nyborg afskyr

Vil du læse mere om lighederne samt om universiteternes manglende vilje/evne til selv at kontrollere forskningen, findes der en tankevækkende [kronik](#) hos videnskab.dk.

Igen må jeg lige tilføje, at skribenten også er en af dem, som Helmuth Nyborg har klaget over på officielt hold adskillige gange. Det er professor Jens Mammen, der var institutleder, da Nyborg-sagen kørte.

PS: Kunne jeg leve med, hvis det vitterligt er sandt at kvinder gennemsnitligt er dummere end mænd? Ja. Det hænder endda, at jeg får samme tanke:-)

Men jeg havde gerne set IQ-tal for de forældre, der meldte fra og til. IQ-tal for dem, der sagde nej til at udsætte deres døtre for årlige nøgenfotograferinger og brystvorte-målning. Og tal for dem, der sagde nej på drengenes vegne. Det burde været interessant at få belyst. Ifølge Helmuth Nyborg er IQ-arveligheden jo helt oppe på 60-80 procent....

« [Showtime: Dansk lektor får robotganger. Afsporing af debat?](#)

annonce

Medarbejder Cruise 298,-

Inviter Kollegerne På Et DagsCruise Med DFDS For Kun 298/Pers.-Se HER!

www.DFDS Seaways.dk

Realkredit Danmark

Se kurs og rente for obligationer samt renteutviklingen her!

www.rd.dk/priser

10 kommentarer [Skriv en kommentar](#)